

PATRIOTGROUP+

Občasník spoločnosti Patriot Group, s. r. o.

Dobre vedieť ...

ZMLUVNÁ POKUTA

Zmluvnú pokutu možno definovať ako peňažnú sankciu, ktorá vyplýva zo zmluvnej dohody - t.j. v prípade, **ak niektorá zo zmluvných strán poruší konkrétnu povinnosť, ktorá jej vyplýva zo zmluvnej dohody, zaväzuje sa za porušenie uhradiť druhej strane pokutu v dohodnutej výške.**

Čítaj viac →

Zmluvnou pokutou možno vylúčiť spory o náhradu škody, ktoré by inak mohli vzniknúť. Medzi základné funkcie zmluvnej pokuty možno zaradiť **preventívnu funkciu**, t.j. zmluvná pokuta by mala dlžníka motivovať k plneniu záväzku. Výška zmluvnej pokuty sa určuje buď pevnou sumou, alebo je možné dohodnúť spôsob výpočtu jej výšky (napr. 1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania).

Zmluvnú pokutu je možné dojednať **len písomne**. Nárok na zmluvnú pokutu nevzniká priamo zo zákona, ale až **na základe dohody zmluvných strán** o zmluvnej pokute. Zmluvné strany sa môžu rozhodnúť, či bude dohoda o zmluvnej pokute vo forme samostatného úkonu, alebo bude implementovaná v hlavnom dokumente v súvislosti so zabezpečovaným záväzkom. Druhý z uvedených spôsobov je štandardným riešením.

AKÝ JE ROZDIEL V ZMLUVNEJ POKUTE PODĽA OBČIANSKEHO A PODĽA OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA?

Hlavným rozdielom medzi právnou úpravou zmluvnej pokuty podľa Občianskeho a podľa Obchodného zákonníka je tzv. **zodpovednostný princíp**.

- **Občiansky zákonník** – v občianskoprávných vzťahoch platí, že (ak z dohody nevyplýva niečo iné) **dlžník nie je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu ak porušenie povinnosti nezavinil**.
- **Obchodný zákonník** – v obchodnoprávných vzťahoch sa naopak uplatňuje **princíp zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie (tzv. objektívna zodpovednosť)**. Táto skutočnosť vychádza z § 300 Obchodného zákonníka, ktorý hovorí, že okolnosti vylučujúce zodpovednosť nemajú vplyv na povinnosť platiť zmluvnú pokutu. Dohodou zmluvných strán však možno upraviť svoje vzťahy aj inak a teda objektívnu zodpovednosť môžu strany dohodou vylúčiť alebo zmierniť.

Zmluvná pokuta je jedným z právnych nástrojov, ktoré poskytuje slovenský právny poriadok na zabezpečenie záväzku veriteľa. Základnú právnu úpravu zmluvnej pokuty obsahujú ustanovenia § 540 až 545 Občianskeho zákonníka. Úprava zmluvnej pokuty v § 300 až 302 Obchodného zákonníka nadväzuje na základnú úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku, ale zároveň obsahuje podstatné zmeny pre obchodné vzťahy.

Zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomnou formou. Na to, aby bola dohoda o zmluvnej pokute platná je potrebné, aby boli splnené nasledovné podmienky:

- **existencia záväzku**, ktorý zmluvná pokuta zabezpečuje
- **písomnosť** dojednania zmluvnej pokuty
- zrozumiteľné **stanovenie výšky zmluvnej pokuty**, alebo jednoznačný **spôsob jej určenia**. Spôsoby určenia pokuty môžu byť rôzne a môžu sa aj kombinovať no stále platí, že výška, či spôsob určenia zmluvnej pokuty musia byť vyjadrené jednoznačne inak je takáto dohoda neplatná
- dostatočne presne a určito **identifikovaná povinnosť, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje**.

Pre posúdenie dôvodnosti nároku veriteľa na uplatnenie zmluvnej pokuty je dôležité **posúdiť zmluvnú pokutu, resp. jej výšku aj z pohľadu primeranosti**. Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty sa vychádza aj zo skutočnosti, či dohodnutá zmluvná pokuta zabezpečuje porušenie plnenia záväzkov zo zmlúv a povinností oboch zmluvných strán najmä z hľadiska, či je výška zmluvnej pokuty dohodnutá v rovnakej výške pre obe strany. Bez ďalšieho však nie je neplatná dohoda o zmluvnej pokute, ktorá zaväzuje len jednu stranu. V praxi sa vyskytujú prípady, že jedna zo zmluvných strán si zabezpečí dohodou v zmluve sankciu za nesplnenie viacerých povinností zmluvnou pokutou. Ak druhá strana nežiadala v zmluve sankciu za nesplnenie ani jednej zmluvnej povinnosti, dochádza k určitej nerovnováhe vo vzájomných vzťahoch, ale sama o sebe takáto dohoda nebude mať za následok neplatnosť uzavretej zmluvy. V oblasti obchodnoprávných vzťahov sa v súdnej judikatúre prihliada aj na skutočnosť, že podnikateľský subjekt spravidla má vyšší stupeň právneho vedomia a znalostí práva ako bežný občan a má byť teda obozretný

pri uzatváraní právnych úkonov a má si byť vedomý dôsledkov, ktoré mu z týchto úkonov vznikajú.

Pri uplatnení zmluvnej pokuty povinná strana sa môže brániť jej neprimeranosťou a môže požiadať súd o použitie **tzv. moderačného práva**. Povinná strana môže požiadať súd o použitie moderačného práva v rámci riešenia sporu o zaplatenie zmluvnej pokuty. V takomto prípade súd rozhodne o predbežnej otázke, či je zmluvná pokuta dohodnutá v primeranej výške v súvislosti s hodnotou a významom zabezpečovanej povinnosti záväzku. Súd v prípade použitia moderačného práva môže znížiť uplatnenú zmluvnú pokutu do výšky náhrady škody vzniknutej porušením zmluvnej povinnosti do doby rozhodnutia súdu, prípadne inak moderovať výšku zmluvnej pokuty najmä z pohľadu jej súladu s dobrými mravmi či s zásadami poctivého obchodného styku.

-- JUDr. Barbora Koncová, LL.M., advokát

POMÁHAME DRUHÝM PLAMIENOK N.O.

Dnes, v čase pandémie, sme všetci ohrození a viac ako inokedy si uvedomujeme silu solidarity, zodpovednosti a tolerance. Korona a s ňou spojená momentálna kríza zásadne ovplyvnili fungovanie spoločností, ale aj život, na aký sme boli doposiaľ zvyknutí. Nemôžeme však zabúdať na to, že sú tu aj iní, ktorým výrazne skomplikovala doterajšie fungovanie. Neziskové organizácie náhle stratili množstvo pravidelných prispievateľov a práve v týchto ťažkých časoch potrebujú našu pomoc viac ako kedykoľvek predtým.

V neziskovej organizácii PLAMIENOK sa starajú o nevyliciteľne choré deti, ktorých život už nie je možné zachrániť. N.o. Plamienok predstavuje pre deti malú pojazdnú nemocnicu, vďaka ktorej môžu prežiť svoje posledné dni s rodinou, v bezpečí a pohodlí domova. Deťom a rodinám sa snažia byť oporou nielen ako odborníci, ale aj ako obyčajní ľudia.

V organizácii všetky služby, vrátane zdravotného materiálu a prístrojov, **poskytujú bezplatne a sú hradené výlučne z príspevkov darcov.**

Spoločnosť PATRIOT GROUP, s.r.o. už niekoľko rokov pravidelným finančným a hmotným darom prispieva neziskovej organizácii Plamienok aspoň minimálne k tomu, aby bol život nevyliciteľne chorých a smútiacich detí o niečo radostnejší.

V organizácii pomáhajú najviac ako vedia, ale nezaobídu sa bez pomoci. Preto by sme vás radi touto cestou poprosili o zváženie možnosti finančnej alebo materiálnej pomoci, ktorá by pomohla fungovaniu tejto organizácie.

DAJTE NÁM VEDIEŤ!

Vaše postrehy, nápady a názory posielajte na emailovú adresu vymahanie@patriotgroup.eu

Pridajte sa k nám

@patriotgroup.eu

Nikto z nás nevie, čo najbližšie týždne prinesú. Preto, ak máte možnosť, prispajte.

Ďakujeme, že pomáhate spolu s nami.

Bankové údaje n.o. Plamienok:

SK78 1100 0000 0026 2953 0681

BIC (SWIFT): TATRSKBX

(zdroj: www.plamienok.sk)

Tím PATRIOT GROUP, s.r.o.